

DINCOLO DE IRONIE ȘI IRONISM – O NOUĂ CARTE DE GORUN MANOLESCU –

Cornel MĂRGINEAN¹

cornel_mro@yahoo.com

ABSTRACT: On Thursday afternoon, June 10th, Gorun Manolescu's book „Dincolo de ironie și ironism” was presented at Bookfest 2010.

KEYWORDS: irony, postmodernism, deconstruction, new age, sacrality

Părerile ale unora dintre cei care au citit în manuscris cartea.

Seria asta de eseuri dintr-o crezi că te plictășește în culme devine
interesantă, iar când e mai interesant o ia rama în chestii tehnice de
nu mai pricepi nimic. Poate că asta e de fapt farmecul și valoarea ei.
Zimț

Original, nemulțumit de concluziile cercetărilor incomplete, urzite
distanț de citățile. În legătură cu postmodernismul, Gorun
Manolescu susține un nou punct de vedere, axat pe convergența ei.
În final, mai de vreme sau mai târziu, toată lumea o să observe
importanța sacralității care va deveni paradigma dominantă în
postmodernul în care am intrat.

Constantin Virgil Negoiță

Ironia PoMo și, odată cu ea, postmodernismul sunt expuse și
deconstruite din interior. Ce mai rămâne „după”? Un posibil
răspuns - în carte. Matematica, fizica și filosofia se împletesc într-o
lectură înclinată, cu certe valențe literare.

Victor Petre

Între ironie și nostalgie există o asemănare neașteptată. Ambele sunt
duplicare. În timp ce ironia propune un înțeles cu totul opus celui
afirmat, nostalgia vorbește despre un trecut idealizat de pe pozițiile
unii prezent tiner. Cartea de față mizează pe o tinerie nostalgică.

Aprilia Gen Săulescu

Dr. ing. Gorun Manolescu, specialist și prof. univ. consultant în
IT&C a publicat, în țară și străinătate, peste 200 de lucrări. În afara
lucrărilor de specialitate a mai publicat și eseuri în domeniile: știința
și filosofia informației, creativitate, epistemologie (ultima carte
„Eseu despre sursele adevăratei cunoașteri în Logica budistă”,
Cartea Universitară, 2006).

ISBN 978-973-596-603-4

DINCOLO DE IRONIE ȘI IRONISM

Gorun Manolescu

Gorun Manolescu

DINCOLO DE IRONIE ȘI IRONISM

plecând de la
discuții virtuale
cu unii clasici de marcă
ai PoMo

paideia

Foto: Coperta cărții: Gorun Manolescu, *Dincolo de ironie și ironism*,
Editura Paideea, București, 2010.

¹ eseist

De curând Gorun Manolescu și-a lansat o nouă carte ce cuprinde o parte dintre textele publicate în ultimii câțiva ani. Ea poate fi citită în mai multe chei, acesta fiind și unul dintre atuurile sale. Voi folosi doar una dintre chei, încercând să decriptez mesajul, ce mi se pare major, pe care autorul dorește să îl transmită: un posibil viitor al meu, al tău, al tuturor după ce vom osteni de atâta modernism și, mai ales, acum, de atâta postmodernism.

Pentru că ironia și ironismul, caracteristică principală a postmodernismului în calitatea sa de curent filosofic, are un pronunțat și înrîșător câștig de cauză în aplicarea evidentă în aproape toate sectoarele vieții sociale.

Mulți oameni cred că își determină singuri și independent modul de viață, acțiunile, stilul de gândire, obiceiurile și plăcerile, bune sau rele, preocupările, ideile și concepțiile, chiar soarta, pe baza propriei lor rațiuni. Este poate aceeași părere pe care o au și animalele, închise în cuști la grădinile zoologice. Ele pot să aleagă pe ce parte se vor așeza pentru a dormi, sau dacă privesc în interiorul cuștii sau spre înafară, dacă beau apă sau încă mai zăbovesc în culcuș, sau dacă se scarpină pe burtă sau sub braț. În realitate, și în mod surprinzător pentru acei mulți oameni, locul, cușca, aerul, ora mesei și ceea ce se mănâncă sau se bea și toate cele pe care le are la dispoziție un om, în scurta sa viață socială, sunt deja lucruri stabilite cu mai multe generații înainte. Totul în jurul său este o iluzie.

Foarte pe scurt și sugestiv spus, locul unde se prepară aceste idei pe care individul le găsește gata de folosire, începând de la naștere, se numește „filozofie”. Simbioza între filozofi și societatea alcătuită din indivizi, așa ziși raționali, este un fel de ping-pong, în care indivizii ciulesc urechea la ceea ce șușotesc între ei filozofii, apoi pe baza acestei șușoteli ei fac încercări, fiind nevoiți să supraviețuiască, crezând sau nu că liniile paralele nu se întâlnesc niciodată, că spațiul este curb, că electronul este indivizibil, că mișcarea moleculelor este una dezordonată și multe, multe altele. Filozofii privesc, chipurile detașat, la ceea ce se petrece în lume și încep din nou să șușotească între ei, încercând în dialogurile lor să înțeleagă de ce indivizii fac ce fac și dacă au făcut sau nu ce se cuvenea și oare cum ar fi fost dacă făceau altfel, și dacă există sau nu forțe ale naturii sau ale supranaturii deasupra acestor indivizi ce alcătuiesc societățile umane, care societăți au și ele însele obiceiuri și comportamente proprii. Și iarăși indivizii trag cu urechea la șușotelile

filozofilor tratate de către aceștia în cărți groase și imposibil de citit până la capăt. Iar ceea ce rezultă din acest ping-pong nesfârșit: gândire – acțiune – gândire – acțiune, se va numi cu mândrie dezvoltare iar ulterior istorie.

Este și Gorun Manolescu un astfel de filosof? Certamente, nu. El însuși recunoaște într-un alt text, ne inclus în cartea de față, citându-l pe Nicolae Balotă: „eseul ține de un initium, de un început ... nu de virtuțile unui inițiat. A fi inițiat presupune a fi introdus într-o sferă a misterului, ...înseamnă a fi posesorul unor cunoștințe refuzate altora. Inițiatul în misterele eleusiene, de exemplu, ca și (filosoful și) matematicianul (pur sau fizicianul hălăduind prin fizica cuantică și subcuantică) dacă au ceva în comun, acesta este privilegiul unei inițieri exclusive... Eseistul nu-și revendică prerogativele unei asemenea exclusivități...și nu se consideră un specialist care are vreun monopol al adevărului; el nu inițiază, el se inițiază. Eseistul (prost sau bun – asta rămâne la latitudinea cititorilor) urmează un itinerar nesigur, întortocheat și ne invită să-l urmăm, cum încearcă să defrișeze, tăindu-și drumul prin desiș”. Prin urmare, departe de a se detașa, dând lecții altora, eseistul – și Gorun Manolescu este un eseist și nu un filosof de meserie – se implică căutându-și propriul drum, cu toate riscurile pe care și le asumă, invitându-ne să-l urmăm în încercarea sa, dificilă și cert dezavantajoasă. Iar pentru aceasta nu ne vorbește de la catedră, pentru că nici nu poate, ci într-un stil colocvial care atrage și comunică mult mai mult decât un tratat de filozofie.

Punctul culminant în care autorul încearcă să treacă „Dincolo de ironie și ironism”, după periplul prin purgatoriul modernismului și, mai ales, cel al postmodernismului, este discuția purtată cu Virgil Necoș.

Mai departe, în carte, se face distincția între cele trei tendințe pe care Gorun Manolescu le identifică în ceea ce el numește „Postmodernitatea în care am intrat și suntem bulversați”, postmodernitate care n-ar trebui să fie confundată cu postmodernismul, ultimul fiind doar o tendință (curent) din această nouă perioadă. Celelalte două fiind New Age-ul ce pare a merge mână în mână cu postmodernismul și, în fine, o reîntoarcere la Sacralitate. Pe calea Sacralității se apelează la „apofatic și catafatic”, cale ce lasă liberă omului o intuiție sănătoasă, creativă dar care a fost ținută sub obroc de Modernism, Postmodernism și New Age și care este departe de nihilismul distructiv, promovat de curentele menționate.

Conștient de riscurile de interpretare ale poziției sale, autorul spune în încheierea cărții: „Nu cumva (prin apofatic – catafatic) se țintește spre o nouă universalizare care să distrugă/dizolve specificul grupurilor/persoanelor în numele globalizării?” Răspunsul dat de autor este nu, deoarece: „Spre deosebire de dialectica platoniciană, ascendent – descendentă, ca unică metodă de ridicare din Peșteră în Lumea ideilor (imuabilă, dată o dată pentru totdeauna) și de aici mai departe spre UNU, ceea ce am putea numi generic Catafatic-Apofaticul propune căi (tehnici) multiple de atingere a scopului. Nefiind necesară părăsirea tradițiilor diverselor comunități și chiar specificul fiecărui individ.” Această esență se regăsește în nucleele principalelor religii ale umanității, așa cum se arată în penultimul capitol al cărții: „Pornind de la Catafatic – Apofatic; o posibilă generalizare a celei de a treia tendințe din postmodernitate”.

Acesta este mesajul final al cărții, așa cum văd eu lucrurile. Chiar imaginea omului cocoțat pe el însuși, adică închis de sinea propriilor simțuri, figurată pe coperta cărții, pare a ne spune acestea. Criza economică actuală nu este întâmplătoare, ea are în spate o altă criză și mai profundă, criza culturală. Criza culturală la rândul său are în spate o altă criză și mai profundă, criza morală. Criza morală are drept cauză pierderea busolei date de Sacralitate. Nimeni nu (se) poate vindeca fără a înlătura cauzele.